

Svenska Juridiska Mästerskapen 2025

Riksfinalfråga

Författaren och influencern Arabella Andersson har, åtminstone enligt sig själv, många strängar på sin lyra. Förutom att hon kan skriva och har ett utseende som passar för stories på Instagram och inlägg på TikTok kan hon även sjunga, dansa och inreda ett hem på ett vackert sätt. Sedan ett par år är dock hennes huvudsatsning en podcast som hon har tillsammans med barndomsvännen och influencerkollegan Belinda Bellman. Podden är framför allt inriktad på att prata om vad som har hänt i Arabellas och Belindas innehållsrika liv sedan förra veckan. Men för att sticka ut lite jämfört med liknande poddar har de även haft ett stående inslag där de fiktiva karaktärerna Arrie och Bella hamnar i olika besvärliga situationer som de försöker lösa. Lyssnarna har sedan på poddens Instagramkonto kunnat komma med förslag på ytterligare åtgärder och påföljande vecka har inslaget med Arrie och Bella börjat med att lyssnarnas förslag har avhandlats. Att döma av mängden lyssnarförslag är inslagen om Arrie och Bella omåttligt populära.

På senare tid har Arabella börjat känna att hon skulle vilja komma vidare i sin karriär och ägna sig åt mer högkvalitativt kreativt innehåll. I podden är det endast inslaget om Arrie och Bella som känns stimulerande. Kanske är det för att det är Arabella själv som är den huvudsakliga skaparen av det inslaget, som kräver både sprudlande idéer och ett detaljerat manus? Hon har dock hört Belinda säga flera gånger i anslutning till lyssnarförslagen att det är hon (Belinda) som står för merparten av arbetet med Arrie och Bella. Men det måste ju vara ett missförstånd från Belindas sida?

På ett event träffar Arabella sin gamla affärskontakt och ex-pojkvän Conny C:son som numera är producent på den framgångsrika streamingtjänsten Binchfliqs. Efter framgångar med en egenproducerad deckare baserad på en svensk författarinna bokserie finns det ett omåttligt sug efter mer material att filma och lägga ut i tjänsten. Han har en idé om att Arrie och Bella skulle kunna bli ett utmärkt radarpar för att lösa lättsamma deckargåtor i en tv-serie. Arabella känner entusiasmen vakna och börjar genast skissa på ett manus. Hon ser ingen anledning att involvera Belinda, som inte direkt har utmärkt sig hittills när det gäller mer genomarbetade idéer. Förresten finns ett avtal som hon och Belinda ingick när de började podda med ett tillägg som tillkom några månader senare om bland annat Arrie och Bella. Det är hennes kusin, juristen David Donald, som har hjälpt Arabella med avtalet.

I avtalet anges att Arabella och Belinda är skapare och har gemensam upphovsrätt till podden. I tilläggsavtalet finns en punkt om inslagen om Arrie och Bella.

2.1.2 Arabella Andersson och Belinda Bellman innehar gemensamt upphovsrätten, inklusive ekonomiska rättigheter och ideell rätt, avseende inslagen om Arrie och Bella för användning i poddsammanhang.

Eftersom avtalet är helt tyst rörande annan användning av karaktärerna bedömer Arabella och David att hon på egen hand kan träffa ett avtal med Binchfliqs om en serie med Arrie och Bella. Så sker och ett intensivt skrivande tar vid. Podden tar visst stryk av att Arabellas energi läggs på annat, bl.a. ställer Arabella in inspelningar vid ett par tillfällen. När Belinda frågar vad som ligger bakom Arabellas beteende får hon inte några tydliga svar.

En dag några månader senare vaknar Belinda av att hennes mobil löper amok. Visst får hon alltid många meddelanden, både per SMS och via olika appar, men det här är något i särklass. Surrandet tar aldrig slut. När hon yrvaket får tag på mobilen ser hon att det är mängder med meddelanden där hon gratuleras till nyheten om att Arrie och Bella ska bli en serie på Binchfliqs. Många har länkat till en artikel med en intervju med Arabella om satsningen. Det framgår av intervjun att vissa avsnitt är baserade på inslag som tidigare sänts i podden, som har byggts ut. Belindas namn nämns inte alls.

Belinda blir självklart mycket upprörd. Hon har alltid sett Arrie och Bella som främst hennes skapelse. Det är också skälet att hon påverkade sitt och Arabellas avtal så att ingen annan användning av karaktärerna tas upp i det. Upprörd blir också den konkurrerande streamingjätten Waltney som Belinda på sitt håll skrivit avtal med om en serie om amatördetektiverna Arrie och Bella. Särskilt stötande är det faktum att de tidigare poddinslag om Arrie och Bella som Waltney bedömt lämpar sig bra för att bygga hela serieavsnitt på tycks ha använts av Arabella och Binchfliqs. Detta måste stoppas!

Dessvärre hamnar Belinda och Waltney i diskussioner som fördröjer ett juridiskt ingripande mot Arabella och Binchfliqs. Under tiden hinner ”Arrie och Bella löser allt” ha premiär på Binchfliqs och blir en omedelbar succé. Nu enas äntligen Belinda och Waltney och stämmer Arabella och Binchfliqs för upphovsrättsintrång enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. De yrkar vitesförbud enligt 53 b § upphovsrättslagen, även interimistiskt, samt skälig ersättning och skadestånd enligt 54 §.

Arabella och Binchfliqs bestriider samtliga yrkanden och gör gällande att upphovsrättsintrång inte har begåtts.

Kärandelaget företräder Belinda och Waltney och svarandelaget företräder Arabella och Binchfliqs.

De tävlande lagen ska med utgångspunkt i de redovisade omständigheterna utveckla rättsliga resonemang för sina yrkanden och ståndpunkter.

Omständigheterna får inte ändras men kan kompletteras. Lagen är inte bundna vid de rättsliga grunder för respektive talan som angetts i frågan. En invändning kan framställas mot ett hypotetiskt huvudpåstående. Att kärandelaget inte fört ett visst rättsligt resonemang hindrar alltså inte att svarandelaget från att invända mot ett resonemang som om det hade framställts. Omvänt får kärandelaget bemöta viss rättslig invändning även om svarandelaget inte har framställt denna.